

Senast reviderat: 2025-11-01 rev 9

Dokumentet gäller för: Sektionen för Hematologi och Koagulation

Innehållsansvarig: Inger Andersson, Leg. Sjuksköterska/JACIE-koordinator

Godkänd av: Martin Stenson, Sektionschef, Jan-Erik Johansson, BMT-Överläkare/CPD

S13 Körkortsutbildning

Revideringar i denna version

- Borttaget: För godkänt krävs $\geq 50\%$ rätt på de frågor som ingår i respektive körkort. I de fall som detta inte uppfylls får vederbörande göra om körkortet.
- Uppdaterade referenser

Revisionshistoria

Rev	Giltig från	Förändring	Författare
8	2024-10	<ul style="list-style-type: none">• Ändring av namn på Rutin från "tidigare "Körkortsutbildning Sektionen för hematologi och Koagulation"• Ändring i ämnesinnehåll, kapitel 2:• Cytostatika är ersatt med RCC:s Körkortsutbildning samt uppföljande webb-utbildning.• Ny. CAR-T-cellerterapi inklusive omvårdnad, biverkningar och komplikationer• Fördjupning, kapitel 6: För att få en fördjupning av de komplikationer och biverkningar som kan uppstå till följd av cellterapi erbjuds samtliga sjuksköterskor och undersköterskor att delta vid sektionens TAP-utbildningar.• Allmän översyn	Inger Andersson
7	2022-01	<ul style="list-style-type: none">• Översyn av dokumentet, inga förändringar gjorda.	Inger Andersson
6	2019-12	<ul style="list-style-type: none">• Rubrik omgjord för att markera dokumentet som styrande S[nr] För övrigt inga förändringar gjorda.	Inger Andersson
5	2019-12	<ul style="list-style-type: none">• Allmän översyn av dokumentet för att följa sektionens rutinmall.	Inger Andersson
4	2019-10	<ul style="list-style-type: none">• Översyn av dokumentet samt mindre justeringar gjorda.	Inger Andersson
3	2017-10	<ul style="list-style-type: none">• Miljöutbildningen som är sjukhusgemensam ingår inte längre i Körkortsutbildningen eftersom det inte är specifikt för transplantationsverksamheten.• Översyn av dokumentet samt mindre justeringar gjorda.	Inger Andersson
2	2016-09	<ul style="list-style-type: none">• Översyn av dokumentet samt mindre justeringar gjorda.	Inger Andersson
1	-	-Ny Rutin	-

Granskare

Elisabeth Wallhult, Vårdenhetschef

Innehåll

1	Syfte	2
2	Ämnesinnehåll	3
3	Genomförande	3
4	Krav för Körkort	4
5	Dokumentation	4
6	Fördjupning	4
7	Relaterad information	4
8	Referenser	4

1 Syfte

För att kunna ge hematologens patienter en god och säker vård är det viktigt att all omvårdnadspersonal har en tillfredsställande kompetens inom vissa grundläggande omvårdnadsområden relaterade till stamcellstransplantationsprocessen.

Dessa omvårdnadsområden är enligt JACIE-standard:

- Hematologisk omvårdnad samt en översikt av cellterapi
- Administrering av konditioneringsbehandling
- Administrering av blodprodukter, tillväxtfaktorer och annan understödjande behandling
- Hantering av komplikationer och biverkningar relaterade till cellterapi
- Akut omhändertagande vid infusion av hematopoetiska celler
- Palliativ vård

Den grundläggande kompetensen får varje medarbetare i samband med sektionens introduktionsutbildning. För att upprätthålla kompetensen genomgår samtlig personal en Körkortsutbildning. Körkortsutbildning vänder sig till både sjuksköterskor och undersköterskor på sektionen. Beroende på yrke och funktion behöver dock inte all personal alla körkort, t.ex. gäller ämnesområdet centrala infarter enbart sjuksköterskor.

Körkortsutbildning är obligatorisk för berörd personalkategori.

2 Ämnesinnehåll

Följande ämnen ges som körkortsföreläsningar:

- Cytostatika – ersatts av "Cytostatikahantering – säkert arbete och trygg personal" som finns i Lärportalen.
- Centrala infarter
- Hygien – vård av infektionskänslig patient
- Transfusioner
- Mobiliseringsbehandling inklusive G-CSF och aferes
- Stamcellstransplantation inklusive omvårdnad, biverkningar och komplikationer
- CAR-T-cellerterapi inklusive omvårdnad, biverkningar och komplikationer
- Palliativ vård

Körkortsutbildningarna ges 1-2 ggr/år. Föreläsaren ansvarar för urval av faktamaterial och frågor (minst 4 frågor/ämne).

3 Genomförande

1. Kallelse via mail går ut inför varje föreläsningstillfälle. Dessa är öppna för alla medarbetare men obligatoriska för den som inte varit på körkorts-föreläsningen tidigare. Körkortsföreläsningarna annonseras dessutom med övriga Onsdagsföreläsningar på sektionen.

Inför varje körkortsföreläsning bör man ha läst igenom det utskickade faktamaterial som berör aktuellt ämne. Aktuellt faktamaterial finns tillgängligt på Specialistmedicins hemsida för Medicinska styrdokument.

2. Utförligare information om var man hittar respektive faktamaterial ges i mail vid kallelser.
3. Varje föreläsning avslutas med att man får besvara ett antal frågor och sedan går man tillsammans igenom svaren och har en gemensam diskussion.
4. Bildpresentationer och frågor från föreläsningstillfällena kommer att läggas ut på *Sharepoint/Hematologisektionen/Dokument/Utbildning/Körkortsföreläsningar*
5. Den som ska gå på föreläsningen ansvarar i samråd med Sektionsledare/Ledningssjuksköterska för att lägga sitt schema så att deltagande möjliggörs.
6. Vid uppdatering av Körkort skickas frågeformulär ut via mail tillsammans med hänvisning till faktamaterial.
7. Frågeformulären rättas av JACIE-koordinator.

4 Krav för Körkort

Steg 1: Läs igenom faktamaterial, delta i föreläsning och besvara frågeformulär inom respektive körkort.

Steg 2: Årligen läs igenom faktamaterial och besvara frågeformulär inom respektive körkort (föreläsning frivillig).

Detta innebär att alla anställda måste genomgå både steg 1 och 2, oavsett anställningstid.

5 Dokumentation

Genomgång av körkort steg 1 och 2 registreras av JACIE-koordinatör i "Körkort översikt". Besvarade frågeformulär lämnas åter till respektive anställd.

6 Fördjupning

För att få en fördjupning av de komplikationer och biverkningar som kan uppstå till följd av cellterapi erbjuds samtliga sjuksköterskor och undersköterskor att delta vid sektionens TAP-utbildningar. Undervisningen hålls av CPD, BMT-överläkare samt av speciellt inbjudna föreläsare inom andra specialiteter (t.ex. immunologi, transfusionsmedicin och infektionssjukdomar) och sker för närvarande vid 6 tillfällen/år.

7 Relaterad information

- S10 Utbildning för sjuksköterska på Aferesmottagningen
- S11 Introduktion och utbildning sjuksköterska vårdavdelning
- S12 Introduktion och utbildning undersköterska vårdavdelning
- S20 Introduktion och utbildning sjuksköterska hematologimottagningen
- S14 Kompetenskrav och utbildning av transplantationsläkare (Transplant attending physician; TAP), BMT-överläkare och bakjour i hematologi
- S14 Bilaga 1 Baskunskapsnivåer för transplantationsläkare (TAP), BMT-överläkare och bakjour i hematologi

8 Referenser

- Kenyon, M., Babic, A. Editors (2023). The European Blood and Marrow Transplantation Textbook for Nurses, 2nd edition.
- FACT-JACIE International Standards for Hematopoietic Cellular Therapy Product Collection, Processing, and Administration, 8th Edition.